

Հ Ա Ն Գ Ի Ս Տ

Տ. ՄԱՅՏՈՅ ՎՐԴ. ԲԱՐԻԼՈՒՍԵԱՆԻ

(1895 — 1986)

19 Յունիս ար, Կիրակի օրուան արշալոյսին, երբ Մայրավանքի մեծ զանգը ուրախ գալիզիններով եկեղեցի կը կանչէր հաւատացեալները ներկայ ըլլալու Ս. Մնեղեան Պատարագին եւ «Ջորճիէն»-ին, Պարտիզաթաղի իր միակուկ խոցին մէջ իր արքերը յաւիտենապէս կը փակէր Ս. Ուխտիս երիցագոյն անդամ Տ. Մաշտոց Վրդ. Բարիլուսեանը, որ հակառակ իր յառաջացած տարիքին (90ը անցած էր) քանի մը ամիսներէ ի վեր միայն կը ծառայէր անկողնոյ:

Հայր Մաշտոց, աւագանի անունով Մարգիս, Սուէտիացի էր, ծնած Պիթիան (Անտիոք)՝ 1895ին: 1933ին գալով Նրուսաղէմ, արձանագրուած է Միաբան եւ ծառայած Ս. Թարութեան Տաճարին մէջ, շատ չանցած ընդունելով Ուրար: 1946 Օգոստոս 24ին. Շողակաթի Ս. Էջմիածնի տօնին, արեղայ ձեռնադրուած է Նրանաշնորհ Տ. Կիւրիդ Բ. Պատրիարքէն, որ զինք վերակոչած է իր հակադէմք բաճախայ հօր անունով: Օծակից ունեցած է Բեթղեհէմի նախկին Տեսուչ հանգ. Տ. Մեսրոպ Վրդ. Տեփոյեանը:

Հայր Մաշտոց նախ կը ստանձնէ Տեսչութիւնը Գեթսեմանիի Ս. Աստուածածնայ Տաճարին (մինչև 1950), ապա տեւական Ժամարարութեան կը կոչուի Ս. Թարութեան Տաճարէն ներս, ուր Տեսչական պաշտօն կը վարէ 1963—1971, հակառակ իր տարիքին իր անխափան մասնակցութիւնը բերելով Տաճարէն ներս կատարուած առօրեայ եւ արլազան արարողութիւններուն (գիշերային եւ ցերեկային): Յետոյ երկար առան եւ մինչև տարի մը առաջ վարած է ինտուովանտիօր պաշտօնը:

Հանգուցեալ Հօր անընչացած մարմինը կրող դագաղը Մայր Տաճար փոխադրուեցաւ Երկուշաբթի երեկոյեան, մասնակցութեամբ բովանդակ Միաբանութեան եւ Եկեղեցական արարողութեամբ: Յուդարկաւորութիւնը կատարուեցաւ յաջորդ առաւօտ («Երեքշաբթի, 21 Յունիս ար»): Ուազ Սեղանին վրայ հանգստեան Ս. Պատարագը մատոյց հիւրաբար միւր մէջ գտնուող Հոգը. Տ. Եղնիկ Վրդ. Պալեանը: «Ողորոյն»էն առաջ, քեմ հանուեցաւ դագաղը, ուր վերջին օծումը կատարեց Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Դարեգին Արքեպս. Գագանեանը: Միաբանութեան անդամներէն գատ, ներկայ էին տօներու առթիւ Ս. Աթոռ գտնուող հիւր վարդապետներն ու Ս. Թարութեան Տաճարի Յունաց նախկին եւ ներկայ Տեսուչներն ու Լատինաց Տեսուչը, ինչպէս նաեւ ստուարաթիւ ժողովուրդ: Ապա, Գերշ. Տ. Յրայր Արքեպս. Մարտիկեանի զլիաւորութեամբ, յուարկաւորութեան երկարածիգ թափօրը ճամբայ ելաւ դէպի Ս. Փրկչի վանքը, ուր ամփոփուեցաւ Հանգուցեալ Հօր մարմինը, վանքի արեւմտեան պատին կից գերեզմանատան վարդապետաց յատկացուած բաժնին մէջ:

Հայր Մաշտոց իր ծայրայն դարեպաշտութեան — ամէն առաւօտ եւ երեկոյ կարելի էր զինք տեսնել Ս. Մակարայ մատրան մէջ — կը միացնէր յաճախ միամիտ հաւատալիքներ, ինչ որ իր ներկայութիւնը կը դարձնէր աւելի հասկնալի եւ իր ճամակիքներու ջրջանակը աւելի լայն ու պէսպիսուն: Հին դարերու տիպար հոգեւորականները իրենց հոգեւորական մը, որ զիտէր հաշտուիլ մե՛ր ալ դարուն մթնոլորտին հետ: Թաւերծարուի լոյս քա. անդորը՝ իր քարի հոգիին: